

Kulturrundrejse til Serbien og Bosnien: Beograd – Oplenac - Šarganska Osmica – Višegrad - Hercegovina med Mostar - Sarajevo.

En rejse til det ukendte og smukke Balkan. Denne unikke rejse åbner op for dette komplekse kulturområde, og tilbyder de væsentligste højdepunkter i Serbien og Bosnien. Serbien har det svært med sin egen historie og følelsen af national uforløsthed, hvilket har ført til et konfliktfuld forhold til landets naboer. Men det er et smukt land med mange smukke kultursteder og naturoplevelser. Bosnien er måske endnu smukkere og rummer ligeledes unikke kulturskatte samt den berømte gæstfrihed, der kendetegner Balkan. 12 dage i selskab med Balkanekspert Klaus Bjerre. Kun én afrejse i 2018! Afrejse 28. Maj 2018.

Rejseleder er balkanekspert Klaus Bjerre, historiker, som har rejst i området i mere end en menneskealder, og som kan belyse både de aktuelle forhold og den historiske baggrund.

Vi vil besøge steder, som giver anledning til at fordybe sig i Balkans historie fra osmanner tiden over den nationale vækkelse til den aktuelle politiske situation. I Serbien besøger vi bl.a. minder for nationens fædre, stedet hvor den myrdede serbiske konge blev kastet ud af vinduet i 1903 og Titos mausoleum. I Beograd ser vi den vældige Kalemegdan-borg, som ligger ved Donaus og Savas sammenløb. Borgen har rødder tilbage i romertiden men fremstår nu meget osmannisk præget.

Vi kører igennem det smukke Šumadija hvor vi ser Karađorđe-kongeslægtens imponerende begravelleskirke, der ligger med flot udsigt over landskabet. Her bliver der også lejlighed til at smage den gode vin fra Šumadija. Vi overnatter i 'jordbærbyen' Jagodina.

På vej mod Bosnien er der flere højdepunkter inden vi kort efter grænsen kommer til Višegrad, med byens kendte bro, som er omdrejningspunktet i *Ivo Andrić'* roman "Broen over Drina", som indbragte ham nobelprisen i 1961. Broen er på Unescos Verdensarvsliste. Vort hotel ligger i et bosnisk-serbisk turistkompleks, stiftet af filmmageren Emir Kusturica.

I landsdelen Hercegovina kommer vi til at bo tæt ved en anden af de flotte osmanniske broer, Broen i Mostar, som er genopbygget efter ødelæggelser i 1993. Rundt i landskabet får man indtryk og fortællinger, som giver et indblik i Bosnien-Hercegovinas kultur og komplicerede historie, bl.a. middelalderkirkegården Radimlja, som er på Unescos Verdensarvsliste

Sidst, men ikke mindst, kommer vi til Sarajevo. Europas Jerusalem, er byen blevet kaldt fordi den er mødested for katolicisme, ortodoks kristendom, islam og jødedom. Byens historie genspejles i byplan og arkitektur. Vi ser også stedet hvor "skuddet i Sarajevo" fandt sted i 1914. Området historiske begivenheder belyses og er vigtige for at forstå nutidens konfliktlinjer i dette samfund. Velkommen til en fantastisk dannelsesrejse i dette spændende kulturområde. Som altid hos Krim Rejser, vil der også være tale om en kulinarisk rundrejse, da vi alle steder vil spise på gode lokale steder, og smage de lokale retter og specialiteter.

Pris:

Kr. 13.490 for hele turen 11 dage inklusiv fuldpension og 1-2 glas lokalvin, en øl eller sodavand til frokost og aftensmad. Tillæg for enkeltværelse kr. 2.500.

Antal deltagere: 14 – 20 personer.

Afrejse: 14. maj kl. 10.15 fra København med ankomst kl. 14.10 i Beograd via Wien.

Hjemrejse: 24. maj kl. 15.10 fra Sarajevo med ankomst kl. 19.20 i København via München.

Hoteller:

Der er overnatninger på gode helt central beliggende hoteller. På alle hotellerne serveres dejlig morgenbuffet.

Prisen inkluderer:

- Flyrejse t/r Kbh.-Beograd og Sarajevo-Kbh.
- Alle lufthavnsafgifter og skatter.
- Transport i egen bus med chauffør. Vi bruger moderne minibusser.
- Overnatning i dobbeltværelse med bad og toilet på centralt beliggende gode hoteller.
- Fuldpension fra aftensmad dag 1 til morgenmad dag 11.
- 1-2 glas lokal vin, én øl eller én sodavand til alle frokoster og aftensmad.
- Drikkepenge til restauranter og andre steder vi besøger.
- Alle entréer til de fælles besøg, udflugter, smagninger og møder jf. programmet.
- Klaus Bjerre som ekspertguide på hele ture og engelsktalende rejseleder
- Oplæg og rundvisning ved Klaus Bjerre.
- Dygtige engelsktalende guider udvalgte steder, hvor det bl.a. kræves af myndighederne.

Prisen inkluderer ikke:

- Rejse – og afbestillingsforsikring.
- Øvrige drikkevarer og øvrigt privatforbrug.
- Tillæg for enkeltværelse: Kr. 2.500.

- Tillæg for tilslutning fra provinsen.

Lidt om ekspertguiden:

Klaus Bjerre er lektor i historie, og har interesseret sig for Balkan siden han som 18-årig kom til Jugoslavien. Klaus har rejst på Balkan i over en menneskealder, og har arbejdet specielt med regionens historie. Klaus deltager i internationalt samarbejde mellem historielærere og disses foreninger, og har i denne sammenhæng arbejdet med forskellige landes selvopfattelser, og hvordan historie bliver brugt og misbrugt. Klaus formår på en uhøjtidelig måde at formidle sin store viden om dette spændende men også komplekse kulturområde.

Tilmelding og depositum

Tilmelding kan foregå på telefon **26 12 03 66** eller på mail på vores **hjemmeside** og på **info@krimrejser.dk**

Ved tilmelding betales et depositum på DKK 3.000 pr. deltager. Ca. to en halv måned før afrejse sendes brev ud med information omkring indbetaling af restbeløbet samt øvrig praktisk information vedrørende rejsen.

Venlig hilsen

Klaus Bjerre samt Julia og Thomas Køllner

Krim Rejser, Carl Johans Gade 3, 4tv., DK – 2100 København Ø. Medlem af Rejsegarantifonden nr. 1805.

Dag til dag program for "Rundrejse til Serbien og Bosnien" 2019:

Dag 1: København-Beograd

Vi kommer til vort gode hotel, centralt i Beograd først på eftermiddagen. Vi får de første indtryk af Beograd. Ad gågaden Knez Mihailova går vi til parken ved universitetet og ser Bajrakli-moskeen, som er den eneste tilbageværende i Beograd.

Middag på en højt renommeret restaurant tæt ved hotellet.

Dag 2: Beograd.

Med en kyndig engelsktalende lokalguide får vi præsenteret Beograds højdepunkter. Vi ser bl.a. Kalemegdan-borgen med flotte kig ud over Donau og Sava. Vi ser pladsen ved Parlamentet, hvor der var store demonstrationer til støtte for Slobodan *Milošević* og siden imod ham. Vi ser også stedet hvor kong Alexander Obrenović og dronning Draga blev myrdet i 1903. Klaus Bjerre fortæller om betydningen af dette mord og om Franz von Jessens samtidige beretning.

Frokost og middag på to udsøgte restauranter.

Dag 3: Beograd-Oplenac-Kragujevac

På vej ud af Beograd ser vi Titos Mausoleum. Vi taler om denne samlede figurs store betydning for landets moderne efterkrigshistorie. Vi kører gennem Šumadija til kongekirken i Oplenac, som er indrettet i 1920'erne som mausoleum for Kongeslægten **Karadordé**. Vi kører til Kragujevac, hvor vi indkvarteres på et fint og nyt hotel.

Dag 4: Kragujevac-Višegrad/Andrićgrad.

Vi starter dage med et besøg på et museum ved Kragujevac, hvor man mindes nazisternes massakre på knap 3000 mennesker i 1941. Museet er ændret siden Tito-tiden og det giver god anledning til at fortælle om ændringer i historieopfattelsen siden 1991.

Videre mod Bosnien får vi en tur med 'Šarganska Osmica' et smalsporet tog der kører en enestående strækning, hvor toget kører i ottetaller for at klare niveuforskellen mellem nabobyerne Šargan Vitasi og Mokra Gora, der ligger med 300 meters højdeforskel. Vi får en madpakke med som frokost.

Ud på eftermiddagen kryder vi grænsen til Bosnien-Hercegovina og kommer snart efter til Višegrad. I Višegrad finder vi Broen over Drina, som er udødeliggjort gennem Ivo Andrić' roman af samme navn. Romanen fik Nobelprisen i 1961 og blev samme år oversat til Dansk. Broen er opført 1577

af Mehmed Paša Sokolović, som var osmannisk storvizir, men stammede fra en lokal bosnisk familie. Broen har siden 2007 været på UNESCOs verdensarvsliste. I Višegrad indkvarteres vi i en ny bydel, Andrićgrad, som indviedes i 2014. Filmmanden Emir Kusturica står bag opførelsen af bydelen, som i høj grad afspejler nyere serbisk historieopfattelse.

Dag 5: **Višegrad-Sutjeska-Radimlje-Mostar.**

På vej mod Mostar gør vi stop i Sutjeska, hvor et af anden verdenskrigs afgørende slag, hvor de nazistiske tropper i 1943 forgæves søgte at tilintetgøre Titos partisaner. Det lykkedes partisanerne at undslippe den store overmagt, og det regnes for et afgørende vendepunkt i krigen i Jugoslavien. Dette mindes med et kæmpe monument. Vi får frokost nær Sutjeska.

Senere stopper vi i Radimlja, en nekropolis med mange store middelalderlige gravsten, såkaldte stecci. Her vil Klaus Bjerre fortælle om de forskellige opfattelser af Bosniens religiøse forhold i middelalderen og hvilken betydning disse opfattelser har i dag. Vi ankommer til vort hotel, som ligger centralt i Mostar, og her spiser vi vores middag.

Dag 6: **Mostar.**

Rundvisning med lokalguide i Mostar, Hercegovinas hovedby. Vi besøger det lille Hercegovina-museum, som viser fusionen mellem den orientalske og den østrig-ungarske kultur. Frokost med udsigt til den gamle bro, som er en del af UNESCOs verdensarv. Fortsat rundvisning i Mostar, bl.a. med besøg på den nu forsømte partisankirkegård – en oplagt mulighed for at tale landets situation og ageren under Anden Verdenskrig.

Dag 7: **Rundt i Hercegovina.**

Bus til højdepunkter i Hercegovina: Međugorje, som er blevet et katolsk valfartssted siden Jomfru Maria angiveligt har vist sig her flere gange siden 1981. En dansker skriver, at man her kan erfare Jomfru Marias og Himmels helt enestående nærhed, andre ser det som en oppustet tivolisering. Vi får mulighed for selv at danne os et indtryk af dette sted.

Vi kommer også til *Počitelj*, en osmannisk landsby, der er befæstet. Siden 1878, hvor Østrig-Ungarn administrerede Bosnien-Hercegovina, har byen mistet sin betydning som fæstning ved vejen og Neretva-floden, og netop derfor er den velbevaret.

Endelig kommer vi til Blagaj, hvor vi spiser frokost. Senere går vi ned, hvor floden Buna springer ud af en klippehule. Ved flodens udspring kan vi også besøge en sufi-helligdom.

Dag 8: Mostar-Sarajevo.

På vejen fra Mostar langs Neretva-floden gør vi et kort stop i Jablanica, hvor der er et minde for "Slaget ved Neretva" 1943, kendt fra filmen fra 1969 med bl.a. Yul Brynner. Snarere end et egentligt slag var der tale om partisanernes undvigemanøvre, hvor de undslap aksemagterne og reddede mange sårede. Videre fremme ser vi Titos bunker i Konjic og får frokost der. Midt på eftermiddagen kommer vi til Sarajevo, hvor der bliver fri tid til de første indtryk af byen.

Middag på en restaurant tæt ved hotellet, "Pivnica" ved Sarajvos bryggeri. Restaurantens motto er "historie, tradition og kvalitet". Og det er det vi plejer at blive mødt med på denne restaurant.

Dag 9: Sarajevo.

Guided undvisning med vægt på Sarajevos gamle bazarkvarter, Baščaršija. Her får vi et godt indtryk af Sarajevos historie og det samliv, der har været mellem muslimer, ortodokse, romersk katolske og jøder. Vi kommer også til stedet, hvor "skuddet i Sarajevo" faldt 28. juni 1914. Den østrig-ungarske tronfølger og hans hustru blev myrdet, og dette mord blev gnisten, der udløste Første Verdenskrig. Vi ser det lille museum om begivenhederne og Klaus Bjerre belyser de forskellige tolkninger af dem.

Eftermiddagen er på egen hånd i denne spændende historiske by.

Dag 10: Sarajevo.

Det historiske museum som viser vilkårene i Sarajevo under belejringen 1992-1995. Museet holdes åbent i kraft af sej vedholdenhed på trods af, at der mangler økonomiske ressourcer. Vi håber, at museets direktør Elma Hasimbegovic kan præsentere museet for os.

Besøg på café Tito, hvor Tito-nostalgien dyrkes. Om eftermiddagen mulighed for tilvalg af tur med vægt på den jødiske arv i Sarajevo: det jødiske museum og den smukke jødiske kirkegård (betales separat, pris kr. ca. ??)

Dag 11: Sarajevo-København.

På vej mod lufthavnen kører vi til Vraca, et nu ganske forsømt mindsted for de faldne i anden verdenskrig. Fra Vraca er der en storslået udsigt over Sarajevo.

Afrejse kl. 15.10 fra Beograds lufthavn og hjemkomst kl. 19.10 i København.

Kort om Serbiens historie og nogle af turens temaer, som Klaus vil berøre på denne rejse.***Glorværdig fortid.***

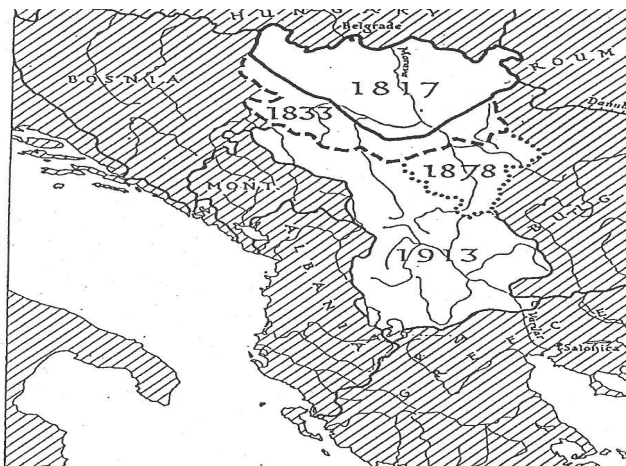
I den tidlige middelalder var der et serbisk storrig. Efter serbisk opfattelse var dette en guldalder præget af tapre konger og soldater. Faktisk var det en urolig tid med skiftende alliancer mellem stormænd, som ikke havde nogen national bevidsthed i moderne forstand. I 1300-tallet stødte Osmannerriget frem mod Balkan, og i 1389 fandt et legendarisk slag sted på Kosovo Polje, Solsortesletten på dansk. For serberne er det kommet til at stå som det afgørende slag om Balkans skæbne. Ved Kosovo Polje stod en verdslig stormand, Lazar, i spidsen for en hær hvori indgik serbere, albanere og kroater. Målet var at standse osmannernes fortsatte fremrykning, men man kan ikke se det som et kristent-muslimsk opgør, da sultanen også havde kristne vasaller på sin side. Lazar tabte, men ifølge myten gjorde han det efter meget fromt at have valgt evig salighed for den serbiske nation gennem nederlag og død frem for en jordisk sejr. Derfor kan serbere se nederlaget som en moralsk sejr.

Osmannisk herredømme og frihedskamp.

Fra 1400-tallet og fire hundrede år frem var Balkan underlagt Osmannerriget. Vilkaerne for den almindelige serber var i al fald de første mange år næppe værre end tidligere, men i de serbiske skoler lærer man om, at osmannertiden var én lang undertrykkelse. Den serbisk-ortodokse kirke fik lov at eksistere under osmannerne og var vigtig for bevarelsen af serbisk sprog.

Fra 1800-tallet lykkedes det at løsrive Serbien fra osmannerne, territoriet udvidedes flere gange, og efter Balkankrigene 1912-13 mente man at man manglede adgang til havet (Montenegro og det nordlige Albanien), Bosnien-Hercegovina og dele af Østrig-Ungarn (især Vojvodina, nord for Beograd). De fleste serbere var overbeviste om det berettigede i at "befri" alle områder, som havde været under Serbien før osmannernes ankomst. Ikke mindst albanerne og makedonerne så anderledes på det.

Serbiens udvidelser i 1800 tallet.

Første Verdenskrig og det første Jugoslavien.

Første Verdenskrig brød ud efter at modsætningerne mellem Serbien og Østrig-Ungarn havde antændt den. Serbien kom til at lide uhyrligt, næsten halvdelen af soldaterne blev dræbt eller såret og antallet af døde, inkl. civile, angives til omkring 1 million.

Efter 1. Verdenskrig opstod Jugoslavien, i det første årti under navnet Serbernes, Kroaternes og Slovenernes kongerige. Det blev en centraliseret stat som overtog serbernes hovedstad (Beograd) og kongehus. Ikke mindst kroaterne var misfornøjede med ikke at have autonomi, og det forklarer fremkomsten af *Ustaše*, en kroatisk fascistisk bevægelse, som kom til at samarbejde med Mussolini og Hitler.

Anden Verdenskrig og det socialistiske Jugoslavien.

I Tito-tiden blev Anden Verdenskrig fremstillet som partisanernes heltmodige kamp mod udenlandske nazister og fascister og deres jugoslaviske medløbere. I virkeligheden var der også tale om en borgerkrig, og en stor del af ca. 1 million jugoslaviske ofre for krigen omkom som følge af interne kampe mellem jugoslaver. De kommunistisk ledede partisaner gik imod både kroatisk og serbisk nationalisme og fik en betydelig opbakning i befolkningen, og Jugoslavien blev en kommunistisk stat uden at det skete takket være sovjetisk indblanding.

Jugoslavien blev en forbundsstat under slagordet "Broderskab og Enhed", enhed mellem folkeslagene, som nu fik langt større autonomi. Nationalistisk propaganda blev bandlyst på en måde, så også relevante diskussioner blev undertrykt. Da låget gik af gryden efter Titos død i 1980 og der samtidig kom økonomisk krise gik det galt. De nordlige stater ville decentralisere

yderligere, Serbien ville re-centralisere. Politikerne i de enkelte delrepublikker gav de andre nationaliteter skylden for alle miserer. Resultatet blev de uhyggelige krige 1991-2001. I Vesten får serberne under Slobodan Milošević ofte hele skylden for miseren, undervejs vil Klaus Bjerre nuancere dette billede og give et indblik i serbernes selvforståelse.

Praktiske informationer

El og vand

Der er ganske almindelig 220 volt strøm og stikkontakter. Vandet kan ikke drikkes fra hanerne.

Valuta.

Det kan ikke betale sig at veksle hjemmefra. Medbring euro i kontanter ligesom der i storbyer kan trækkes penge i automater på sine visa/masterkort.

Gangbesværede

Generelt er turen for almindelig godt gående, da vi jf. programmet skal være på rundture og tage på gåture, der kræver at man er almindelig godt gående. Ligesom vi bruger mindre men gode moderne minibusser, der kræver at man kan klare trapperne.

Programmet er med **forbehold** for ændrede indholdspunkter, lukkedage, rejseleder, stigende leverandørpriser bl.a. hoteller og fly, stigende skatter og afgifter samt øvrige forhold som sygdom og force majeure, som vi som rejsearrangør ikke har indflydelse på.

Vi glæder os til at høre fra jer og sammen opleve dette smukke og vigtige kulturområde.

Visa

Der kræves ingen visa for EU borgere med gyldigt pas.

Venlig hilsen

Klaus Bjerre samt Julia og Thomas Køllner

Krim Rejser, Carl Johans Gade 3, 4tv., DK – 2100 København Ø. Medlem af Rejsegarantifonden nr. 1805.